

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **D. T.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 czerwca 2019 r.

zażalenia oskarżonego,

na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału IV Karno-Odwoławczego Sądu Okręgowego w P. z dnia 20 marca 2019 r., sygn. akt IV Ka [...], o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 5 lutego 2019 r., sygn. akt IV Ka [...],

p o s t a n o w i ł:

uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę w przedmiocie wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie wyroku Sądu Okręgowego w P. przekazać temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 11 lutego 2019 r. D. T. złożył wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 20 marca 2019 r., sygn. akt IV Ka [...]. Z uwagi na to, że wniosek ten nie został podpisany osobiście przez skazanego na adres jego zamieszkania wysłano pismo z Sądu Okręgowego w P., w którym wezwano D. T. do uzupełnienia tego braku w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku. Pismo to nie zostało jednak odebrane przez skazanego, ale jego żonę – M. T., która zwróciła korespondencję kierowaną do męża i poinformowała Sąd, że obecnie znajduje się z nim w faktycznej separacji. Zarządzeniem z dnia 20 marca

2019 r. sędzia Sądu Okręgowego w P. odmówił przyjęcia wniosku D. T. o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 5 lutego 2019 r., sygn. akt IV Ka [...], wobec nieuzupełnienia braku formalnego wniosku w terminie.

Od tego zarządzenia zażalenie wniósł skazany, podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że wezwanie do uzupełnienia braku formalnego skazany otrzymał w dniu 20 lutego 2019 r., podczas gdy korespondencję tę odebrała M. T.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 132 § 2 k.p.k., w razie chwilowej nieobecności adresata w jego mieszkaniu pismo doręcza się dorosłemu domownikowi. Jak wskazuje się w orzecznictwie, dopuszczając, w warunkach określonych w art. 132 § 2 k.p.k., możliwość doręczenia zastępczego pisma procesowego, ustawodawca, z przyczyn praktycznych, przyjął domniemanie faktyczne zakładając, że osoba, której doręczono pismo kierowane do danego adresata, przekaze mu je niezwłocznie. Domniemanie to jednak może zostać stosownymi dowodami obalone (*zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2002 r., III KZ 85/01, LEX nr 53053, OSP 2002/10/130*).

Taka sytuacja występuje w niniejszej sprawie, albowiem z pisma żony skazanego, zalegającego w aktach sprawy wraz z załącznikami wynika (k. 566-568, t. III), że pomimo odebrania przez nią wezwania do uzupełnienia braku formalnego wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie wyroku Sądu odwoławczego, nie przekazała ona tego wezwania D. T., lecz odesłała je do Sądu wraz z wnioskiem skazanego dotkniętego brakiem formalnym. W tym kontekście należy podkreślić, że względy gwarancyjne przemawiają przeciwko temu, aby oskarżony ponosił negatywne konsekwencje procesowe, spowodowane postawą innej osoby, na której zachowanie nie ma wpływu, co koresponduje ze wzruszalnym charakterem domniemanie faktycznego, które legło u podstaw unormowania zawartego w art. 132 § 2 k.p.k. W konsekwencji należy uznać, że D. T. nie zostało skutecznie doręczone wezwanie, o którym mowa w art. 120 § 1 k.p.k., a zatem wbrew temu, co przyjęto w zaskarżonym zarządzeniu, nie rozpoczął biegu 7-dniowy

termin do uzupełnienia braku wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w P. Odmowa przyjęcia wniosku niepodpisanego osobiście przez skazanego była zatem przedwczesna, co implikowało potrzebę uchylenia zaskarżonego zarządzenia i przekazania sprawy w omawianym zakresie Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Na marginesie, wobec sformułowania w piśmie skazanego alternatywnie względem rozpoznanego zażalenia wniosku o przywrócenie terminu, warto zaznaczyć, że określony w art. 120 § 1 k.p.k. siedmiodniowy termin do uzupełnienia braku formalnego pisma procesowego, w tym wypadku wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku, nie ma charakteru zawitego, a zatem nie podlega przywróceniu, jako że art. 126 k.p.k. przywracania terminów innych niż zawite nie przewiduje (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2016 r., IV KZ 59/16, Prok.i Pr.-wkł. 2017/1/9, KZS 2017/2/40; zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 2015 r., III KK 254/15, LEX nr 1771712*). Wobec powyższego jedynym środkiem prawnym mogącym prowadzić do odzyskania przez skazanego prawa do otrzymania pisemnego uzasadnienia wyroku sądu drugiej instancji było zaskarżenie zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Sam jednak termin do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku, co oczywiste, jest terminem zawitym i jako taki, może zostać on przywrócony, o ile zachodziłyby okoliczności, o których mowa w art. 126 § 1 k.p.k.

Z tych względów Sad Najwyższy orzekł jak na wstępie.